

De erkenning als beroepsorganisatie

Brussel, 25 januari 2021.

Inhoud

De erkenning als beroepsorganisatie	1
Inhoud	2
Inleiding	3
1. Voordelen van een erkenning als beroepsorganisatie	4
2. Voorwaarden	4
3. Aanvraag	5
4. Bewijsstukken	6
4.1. Ledenlijsten	6
4.1.1. Ledenlijst met rechtstreekse leden en ledenlijst met onrechtstreekse leden	6
4.1.2. Gegevens die de ledenlijsten moeten bevatten	7
4.1.3. Doel van de ledenlijsten	7
4.1.4. De ledenlijsten indienen	7
4.2. Publicaties	8
5. Bijkomende bewijsmiddelen	8
5.1. Betaling van betaling van de bijdragen	9
5.1.1. Controle van de betaling van de bijdragen	9
5.1.2. Algemeen	10
5.2. Overschrijvingen	11
5.3. Betalingen via Bancontact, Visa of gelijkaardige betaalsystemen	11
5.4. Contante betalingen	11
6. Samenwerking tussen een interprofessionele en een beroepsorganisatie	12
6.1.1. Samenwerkingsrelatie	12
6.1.2. Informatie voor de leden	12
6.1.3. Financiële of andere bijdrage	12
6.1.4. Vertegenwoordiging in de organen	13
6.1.5. Een lijst met onrechtstreekse leden opladen	13
7. Procedure en tijdslijn	13
8. Wetgeving	14
9. Contact:	14

Inleiding

In deze brochure leggen we u uit wat het belang is van een erkenning als beroepsorganisatie en welke procedure u moet volgen om die erkenning te krijgen. We antwoorden ook op een aantal concrete vragen over die erkenning en de procedure.

Belangrijk is de relatie met een of meer interprofessionele organisaties wanneer een beroepsorganisatie (een aantal van) haar leden wil laten meetellen voor de interprofessionele organisatie. Daarvoor gelden specifieke voorwaarden. Als aan die voorwaarden voldaan is, kan de interprofessionele organisatie die leden van de aangesloten beroepsorganisatie laten meetellen in het kader van haar erkenning. Dit houdt echter een aantal bijkomende verplichtingen in, zowel voor de aangesloten beroepsorganisatie als voor de interprofessionele organisatie.

Verwar de erkenning als beroepsorganisatie niet met de erkenning als beroepsvereniging. Beide procedures hebben een andere doelstelling. Een organisatie die erkend werd als beroepsvereniging krijgt niet automatisch een vertegenwoordiging in de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (HRZKMO). Als een beroepsvereniging (of een vzw erkend als beroepsvereniging vanaf 1 mei 2019) ook een erkenning wil in de HRZKMO, moet ze daarvoor de procedure volgen die in deze brochure wordt uitgelegd.

1. Voordelen van een erkenning als beroepsorganisatie

De erkenning als beroepsorganisatie biedt verschillende voordelen:

1. Representativiteit: zowel voor de eigen en potentiële leden als voor privé- en publieke gesprekspartners, is de erkenning als beroepsorganisatie een bewijs van representativiteit en effectieve werking van de organisatie.
2. Deelnemen aan de werkzaamheden van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO (HRZKMO): erkende beroepsorganisaties maken deel uit van de HRZKMO, het officiële overleg- en adviesorgaan van de federale overheid. De HRZKMO telt ongeveer 180 beroepsorganisaties en nog een aantal interprofessionele organisaties die meerdere beroepen of beroepssectoren vertegenwoordigen. Samen vertegenwoordigen zij zowel de handels-, nijverheids- en ambachtsberoepen als de vrije en intellectuele beroepen.
3. Vertegenwoordiging: door haar vertegenwoordiging kan een beroepsorganisatie de belangen van haar leden verdedigen in de 15 sectorale commissies die deel uitmaken van de HRZKMO. Wanneer de overheid rechtstreeks in contact wil treden met een beroepsorganisatie, zal zij in de eerste plaats de organisaties van de HRZKMO aanspreken, gelet op hun gewaarborgde representativiteit. De erkenning kan ook een voorwaarde zijn om als organisatie in bepaalde commissies of raden te zetelen.
4. Bescherming titels: de titels verbonden aan de mandaten of functies bij de HRZKMO zijn beschermd. Een strafsanctie is voorzien tegen iedere persoon die een van deze titels gebruikt zonder dat recht te hebben.

2. Voorwaarden

De wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's en het uitvoeringsbesluit van 12 november 2015 bepalen de erkenningscriteria als beroepsorganisatie:

1. uitsluitend als doel hebben de vertegenwoordiging, bestudering, bescherming en bevordering van de professionele, economische, sociale en morele belangen van de zelfstandigen, kmo's en ambachtslieden die tot een beroepsorganisatie behoren;
2. een ledenbestand hebben dat voor het grootste deel bestaat uit zelfstandigen en kmo's uit het beroep of de beroepen die de beroepsorganisatie vertegenwoordigt;
3. rechtspersoonlijkheid genieten;
4. een vrij opgerichte en van de overheid onafhankelijke organisatie zijn;
5. voldoen aan de volgende bijkomende voorwaarden:
 - a. de meerderheid van de leden zijn zelfstandigen en kmo's;
 - b. daadwerkelijk actief zijn en leden hebben in ten minste vijf zones. Onder zone wordt verstaan één van de tien provincies of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
 - c. voldoende representatief zijn voor de sector. Dat veronderstelt dat:
 - de leden van de beroepsorganisatie die rechtstreeks bij haar aansluiten, minstens 25 euro lidgeld per jaar betalen. Deze bijdrage mag niet worden ontvangen door een instelling belast met een wettelijke opdracht in het kader van het sociaal statuut van de zelfstandigen en ze mag niet worden samengevoegd met enig ander bedrag dat het lid voor andere prestaties zou moeten betalen;

- zij zelf of via een andere organisatie over een administratieve structuur beschikt om alle opdrachten uit te voeren;
- zij op de datum van indiening van de erkenningsaanvraag sinds minstens een jaar actief het doel nastreeft ofwel dat ze ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één aan deze voorwaarde voldoet;
- zij op de datum van indiening van de erkenningsaanvraag sinds minstens een jaar rechtspersoonlijkheid heeft ofwel dat ze ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één aan deze voorwaarde voldoet;
- zij zelf of via een daartoe gemachtigde tussenpersoon sinds minstens één jaar een periodieke publicatie verspreidt onder haar leden die minstens vier nummers per jaar telt en waarbij elk nummer meerdere onderwerpen behandelt, ofwel dat ze ontstaan is uit de samenvoeging van beroepsorganisaties waarvan minstens één aan deze voorwaarde voldoet.

3. Aanvraag

De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie (FOD Economie) biedt op zijn website een online aanvraagstelsel aan. De voorzitter of bestuurders van de organisatie¹ kunnen daar aangeven wie de aanvraag kan voorbereiden en indienen.

Zij kunnen die bevoegdheden ook delegeren aan een derde persoon. Het beheer van die rollen en dus van de bevoegdheden in het kader van de aanvraag, wordt geregeld op basis van het rijksregisternummer. De toegang tot de applicatie gebeurt:

- ofwel op basis van de elektronische identiteitskaart (eID) of via "itsme";
- ofwel via een systeem van login en password (aan te maken en te beheren door de beroepsorganisatie).

Hoewel de FOD Economie de voorkeur geeft aan een online aanvraag, blijft het mogelijk om een aanvraag in te dienen via analoge weg. Daarom heeft de FOD Economie op zijn website (www.economie.fgov.be) een standaardformulier gepubliceerd. Een tweetalige organisatie mag kiezen of ze het formulier in het Nederlands of Frans invult.

U kan een analoge aanvraag indienen op drie manieren:

1. stuur het dossier aangetekend naar de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie, Koning Albert II-laan 16 (4de verd.) te 1000 Brussel;
2. geef het dossier tegen ontvangstbevestiging af bij de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie;
3. stuur een gescande versie van het dossier via mail kmopme-org@economie.fgov.be.

Een organisatie die een aanvraag indient via analoge weg, zal haar ledenlijst toch digitaal moeten indienen (zie punt 5.1.4.). Alleen op die manier kunnen de nodige controles op digitale manier verlopen.

De beroepsorganisatie moet bij haar aanvraag alle nodige bewijsstukken voegen.

De organisatie moet haar aanvraag en haar ledenlijst ten laatste op 1 maart van het hernieuwingsjaar indienen. Met aanvragen en ledenlijsten ingediend na 1 maart wordt geen rekening gehouden. De beroepsorganisatie die leden van een aangesloten organisatie wil laten meetellen, zorgt ervoor dat de aangesloten organisatie de lijsten van die leden ten laatste op 1 maart oplaadt. De beroepsorganisatie

¹ Het gaat om de natuurlijke personen die als voorzitter, bestuurder, afgevaardigd bestuurder, directeur, ... ingeschreven zijn in de Kruispuntbank van Ondernemingen. De beroepsorganisatie moet er dus voor zorgen dat die gegevens in de KBO correct zijn. U kan de gegevens nakijken via de KBO-public search of via [My Enterprise](#).

kan die lijsten eventueel zelf indienen als de aangesloten beroepsorganisatie haar daartoe de toelating en de ledenlijsten bezorgt.

Bovendien kan een beroepsorganisatie die zelf aangesloten is bij een interprofessionele organisatie:

1. (een deel van) haar ledenlijst opladen en laten meetellen voor een of meerdere interprofessionele organisaties;
2. (een deel van) haar ledenlijst doorgeven aan de interprofessionele organisatie zodat ze deze lijst zelf kunnen opladen.

4. Bewijsstukken

Bij de indiening van de aanvraag moet de beroepsorganisatie de volgende bewijsstukken bezorgen:

1. haar statuten en de wijzigingen;
2. een overzicht van de administratieve structuur, samen met het organogram, het aantal personeelsleden en een overzicht van de zetel en bijkantoren;
3. de elektronische ledenlijst;
4. de periodieke publicaties van het voorgaande jaar;
5. een overzicht van de lidmaatschapstarieven;
6. een overzicht van de activiteiten van de organisatie² van een van de twee jaar voorafgaand aan de datum van indiening van de erkenningsaanvraag;
7. een lijst van de aangesloten beroepsorganisaties.

De dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving van de FOD Economie controleert of deze verplichte bewijsstukken³ volstaan om de erkenning te krijgen. Indien de voorgelegde bewijsmiddelen niet volstaan, kan die dienst bijkomende bewijsmiddelen⁴ vragen (zie punt 6).

4.1. Ledenlijsten

Een van de belangrijkste bewijsstukken is de elektronische ledenlijst. De FOD Economie bepaalt het formaat en de inhoud van de ledenlijst.

4.1.1. Ledenlijst met rechtstreekse leden en ledenlijst met onrechtstreekse leden

De volledige ledenlijst van de beroepsorganisatie bevat:

1. de leden die rechtstreeks aangesloten zijn bij de beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt, m.a.w. de leden die hun bijdrage rechtstreeks aan die organisatie betalen⁵;
2. de leden die onrechtstreeks aangesloten zijn bij de beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt, m.a.w. de leden die hun bijdrage betalen aan een beroepsorganisatie die aangesloten

² Dit overzicht moet een korte beschrijving geven van elk van de georganiseerde activiteiten (doelgroep, aantal aanwezigen, verloop van de activiteit, ...).

³ Artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 12 november 2015 betreffende de uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de K.M.O.'s.

⁴ Artikel 4, § 2, van het koninklijk besluit van 12 november 2015 betreffende de uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de K.M.O.'s.

⁵ De beroepsorganisatie laadt deze lijst met rechtstreekse leden zelf op via de applicatie op de website van de FOD Economie.

is bij de beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt. Het gaat bijvoorbeeld om de leden van een regionale of provinciale beroepsorganisatie die aangesloten is bij de nationale beroepsorganisatie die de erkenning aanvraagt.

Als de beroepsorganisatie wenst dat haar rechtstreekse en/of onrechtstreekse leden meegeteld worden voor een of meerdere interprofessionele organisaties, gelden specifieke voorwaarden. Verdere uitleg volgt onder punt 6.

4.1.2. Gegevens die de ledenlijsten moeten bevatten

De lijst vermeldt voor elk lid:

1. zijn naam (of de maatschappelijke naam als het om een rechtspersoon gaat);
2. zijn voornaam als het om een natuurlijke persoon gaat
3. zijn adres als het om een particulier gaat;
4. zijn ondernemingsnummer als een inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen verplicht is en hij een zelfstandige of KMO is.

4.1.3. Doel van de ledenlijsten

De organisatie moet het document gebruiken in het formaat vastgelegd door de FOD Economie. Zo kan de FOD Economie:

1. de noodzakelijke controles uitvoeren;
2. garanderen dat de erkende organisaties de meest representatieve zijn voor de zelfstandigen en de kmo's;
3. dubbeltellingen van het aantal leden vermijden.

4.1.4. De ledenlijsten indienen

De FOD Economie voorziet een specifieke internetpagina om de aanvragende beroepsorganisatie toe te laten haar ledenlijst(-en) elektronisch in te dienen. Zie punt 3 – Aanvraag. De ledenlijst kan enkel online ingediend worden. Andere mogelijkheden (via mail, post, ...) zijn niet toegelaten.

De ledenlijst moet opgenomen worden in een Excel-bestand (of eventueel een csv-bestand). Op de website van de FOD Economie wordt u verder begeleid bij het opladen van de ledenlijst.

Een beroepsorganisatie kan ook (een deel van) haar ledenlijst opladen om te laten meetellen voor de interprofessionele organisatie waarbij zijn aangesloten is. Hiervoor moet ze het ondernemingsnummer van die interprofessionele organisatie ingeven bij het opladen van de lijst. Als de beroepsorganisatie al haar leden wil laten meetellen voor een interprofessionele organisatie, moet ze haar ledenlijst, die ze oplaadt in het kader van haar eigen aanvraag tot erkenning, niet meer aanpassen. Het volstaat aan te geven dat de lijst die door de beroepsorganisatie zelf werd opgeladen, moet meegeteld worden voor de interprofessionele organisatie waarvan ze het ondernemingsnummer opgeeft. Als de beroepsorganisatie haar leden wil spreiden over meerdere interprofessionele organisaties, moet ze aparte lijsten maken voor elke interprofessionele organisatie en die lijsten elk afzonderlijk opladen met telkens de vermelding van het ondernemingsnummer van de interprofessionele organisatie.

Een beroepsorganisatie die aangesloten is bij een of meerdere interprofessionele organisaties kan zelf de ledenlijst(en) opladen op de website van de FOD Economie of ze kan deze lijst doorgeven aan een medewerker van de interprofessionele organisatie waaraan ze daarvoor een machtiging geeft via de applicatie. Deze medewerker van de interprofessionele organisatie kan dan de lijst opladen die hij heeft gekregen van de aangesloten beroepsorganisatie.

Aan dit systeem van onrechtstreekse leden zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Er moet echt aangetoond worden dat de beroepsorganisatie en de interprofessionele organisatie samenwerken. Deze voorwaarden worden verder uitgelegd in punt 6.

4.2. Publicaties

De beroepsorganisatie moet haar leden regelmatig informeren via publicaties. De organisatie moet dat sinds minstens een jaar voor de aanvraag tot erkenning doen.

Voor beroepsorganisaties gaat het om vier publicaties per jaar waarbij elke publicatie meerdere onderwerpen behandelt.

De publicatie moet het lid duidelijk informeren over wat belangrijk is voor de zelfstandigen en kmo's. Het gaat bijvoorbeeld om:

- informatie over de werking van de organisatie (aankondiging van de algemene vergadering en de agenda ervan, verslag van de algemene vergadering, wijzigingen in de structuur van de organisatie (benoemingen, ontslagen, ...));
- samenwerking met interprofessionele organisaties;
- evenementen georganiseerd door de organisatie zelf of door haar leden;
- uitleg over wijzigingen aan de wetgeving voor zelfstandigen en kmo's;
- informatie over nieuwe technieken, producten, toepassingen, diensten, ... die interessant zijn voor zelfstandigen en kmo's. Het artikel mag geen kopie zijn van een artikel geschreven door de aanbieder zelf (commerciële advertentie). Het artikel in de publicatie moet een kritische beoordeling geven van de voorgestelde techniek, product, toepassing, dienst, ... en duidelijk aangeven wat de voor- en nadelen en toegevoegde waarde ervan is.
- ...

De publicatie moet meerdere onderwerpen bevatten. Een publicatie met slechts één onderwerp of met enkel informatie over de werking van de organisatie volstaat niet. Ook de aankondiging van een event zonder bijkomende uitleg over de toegevoegde waarde is onvoldoende. Op basis van de inhoud van het artikel moet het lid zich een volledig beeld kunnen vormen van de toegevoegde waarde van het event, het product, de toepassing, de dienst, ... voor hem in de uitoefening van zijn activiteit.

Het kan gaan om gedrukte of elektronische publicaties.

Het volstaat niet om de publicaties alleen op de website van de organisatie te publiceren of op te nemen op een intranet of gedeelte van de website met een aparte toegang voor de leden.

5. Bijkomende bewijsmiddelen

De dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving van de FOD Economie controleert of alle verplichte bewijsstukken (zie punt 4) volstaan om de erkenning te krijgen. Indien de voorgelegde bewijsmiddelen niet volstaan, kan die dienst bijkomende bewijsmiddelen⁶ vragen. Hieronder volgt verdere uitleg over de controle van de betaling van de bijdragen (lidgelden).

⁶ Artikel 4, § 2, van het koninklijk besluit van 12 november 2015 betreffende de uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de K.M.O.'s.

5.1. Betaling van betaling van de bijdragen

Om een erkenning te kunnen krijgen als beroepsorganisatie, moet elk lid jaarlijks een bijdrage van minstens 25 euro⁷ betalen aan de beroepsorganisatie. Als een aangesloten beroepsorganisatie (een deel van) haar leden ter beschikking wil stellen van een interprofessionele organisatie, moet het lid van de beroepsorganisatie een lidgeld van minstens 75 euro betalen aan zijn organisatie.

Aangezien het aantal vertegenwoordigers van interprofessionele organisaties in verhouding staat tot haar aantal rechtstreekse en onrechtstreekse leden, kan het aantal rechtstreekse en onrechtstreekse leden van een interprofessionele organisatie alleen vastgesteld worden op basis van de daadwerkelijk door de leden betaalde lidgelden.

Het is daarom belangrijk dat de beroepsorganisatie die aangesloten is bij een interprofessionele organisatie betalingsbewijzen kan voorleggen voor haar eigen rechtstreekse en onrechtstreekse leden. Zij moet dus ook haar eigen aangesloten beroepsorganisaties hierover op de hoogte houden.

De FOD Economie zal zo kunnen nagaan of de rechtstreekse leden van een beroepsorganisatie daadwerkelijk hun lidgeld van 25 euro hebben betaald (als de leden niet moeten worden meegeteld voor een interprofessionele organisatie waarbij de beroepsorganisatie is aangesloten). Wanneer de leden moeten geteld worden als onrechtstreekse leden van een of meerdere interprofessionele organisaties, kan de FOD Economie ook controleren of de leden effectief het lidgeld van 75 euro hebben betaald. Elke organisatie moet door middel van bankafschriften of boekhoudkundige documenten kunnen aantonen dat het lidgeld van elk lid ook werkelijk werd betaald in het betreffende boekjaar.

5.1.1. Controle van de betaling van de bijdragen

De controle kan worden uitgevoerd op de lidgelden van de rechtstreekse of onrechtstreekse leden van beroepsorganisaties die hun ledenlijst ter beschikking stellen aan een of meerdere interprofessionele organisaties.

Als de FOD Economie beslist om een dergelijke controle uit te voeren op het niveau van de interprofessionele organisaties, zal deze worden uitgevoerd op basis van een statistisch significante steekproef, met een variabel percentage.

Deze controle kan in verschillende fases plaatsvinden (maximum 4). Afhankelijk van het resultaat van de eerste fase kunnen in een latere fase betalingsbewijzen voor andere leden worden opgevraagd. Indien de steekproef van de FOD Economie voor een interprofessionele organisatie leden bevat van een aangesloten beroepsorganisatie, zal de FOD Economie rechtstreeks aan die beroepsorganisatie vragen om een betalingsbewijs voor de betrokken leden te bezorgen. Deze vraag naar bewijs verloopt dus niet via de interprofessionele organisatie waarbij de beroepsorganisatie aangesloten is.

Om de controleprocedure af te handelen binnen de wettelijke termijnen vastgelegd in het koninklijk besluit van 12 november 2015, is een strikte timing nodig:

- 2 maart tot en met 4 maart 2022: de FOD Economie maakt de steekproef uit stap 1 en verzendt de lijst van de te controleren rechtstreekse en onrechtstreekse leden naar de beroepsorganisatie;
- de FOD Economie bezorgt de steekproef ten laatste op 7 maart 2022 aan elke betrokken organisatie en dat via elektronische weg;
- 7 maart tot en met 18 maart 2022: de aangesloten beroepsorganisaties bezorgen de bewijsstukken ten laatste op 18 maart 2022 aan de FOD Economie;
- 21 maart tot en met 1 april 2022: de FOD Economie controleert de betalingsbewijzen;

⁷ Artikel 3, § 1, 2, b), ii) van het koninklijk besluit van 12 november 2015 betreffende de uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de K.M.O.'s.

- 4 april tot en met 6 april 2022: de FOD Economie maakt de steekproef uit stap 3 voor de interprofessionele organisaties die niet slagen in stap 2 en verzendt die naar de beroepsorganisatie;
- 7 april tot en met 20 april 2022: de beroepsorganisatie verzamelt de betalingsbewijzen en bezorgt ze ten laatste op 20 april 2022 aan de FOD Economie;
- 21 april tot en met 4 mei 2022: de FOD Economie controleert de betalingsbewijzen;
- 5 mei tot en met 6 mei 2022: de FOD Economie vraagt het betalingsbewijs te bezorgen voor alle organisaties die niet slagen in stap 3;
- 9 mei tot en met 13 mei 2022: de beroepsorganisatie bezorgt alle betalingsbewijzen ten laatste op 13 mei 2022 aan de FOD Economie;
- 16 mei tot en met 27 mei: de FOD Economie controleert de betalingsbewijzen;
- 30 mei tot en met 15 juni: beslissing van de Minister van Middenstand

De organisaties kunnen er ook voor kiezen om vanaf stap 1 de bewijsstukken voor al hun leden te bezorgen.

De organisaties kunnen hun bewijsstukken aan de FOD Economie bezorgen op de manier die voor hen het gemakkelijkst is. Dat kan uiteraard afhangen van het aantal te bezorgen bewijsstukken. De applicatie die de FOD Economie ontwikkelt zal de mogelijkheid voorzien om de bewijsstukken online op te laden.

De interprofessionele organisatie en de aangesloten beroepsorganisaties moeten de betalingsbewijzen bezorgen binnen de termijn die de FOD Economie vastlegt. Als dat niet gebeurt, wordt bij de berekening van het totaal aantal leden van de interprofessionele organisatie geen rekening gehouden met die rechtstreekse of onrechtstreekse leden.

5.1.2. Algemeen

De FOD Economie maakt de steekproef zelf op basis van de ingediende ledenlijsten. Als een organisatie omwille van technische redenen problemen ondervindt om de bewijsstukken van betaling te bezorgen, kan zij contact opnemen met de FOD Economie om een praktische oplossing te zoeken. Alle organisaties moeten wel de gevraagde bewijsstukken bezorgen. Als het opzoeken van de bewijzen van betaling voor de leden uit de steekproef te veel werk vraagt, kan de organisatie ook voorstellen om de betalingsbewijzen van alle leden te bezorgen.

In het algemeen moet elke organisatie onder de vorm van een vzw de regels volgen voorzien in artikel III.82 – 95 van het [Wetboek van economisch recht](#) en in de regelgeving voor de vzw. Andere organisaties moeten een boekhouding voeren die geschikt is voor hun activiteiten en die toelaat de betaling van de bijdrage van elk lid te controleren.

De organisatie moet al haar inkomsten inschrijven in klasse 7 – opbrengstenrekeningen van haar boekhouding.

De betaling van elk individueel lid moet apart terug te vinden zijn in de boekhouding of in een ontvangstenboek. Een systeem waarbij grotere bedragen ingeschreven worden vanuit de idee dat dit bedrag gedeeld moet worden door het bedrag van de bijdrage om zo het aantal leden te kennen, is niet toegestaan.

Als de FOD Economie beslist om te controleren of de bijdragen effectief betaald werden, zal dat zoals gezegd gebeuren op basis van steekproeven. De bewijsstukken die de organisatie dan moet voorleggen, hangen af van de wijze waarop het lidgeld betaald werd.

5.2. Overschrijvingen

De beroepsorganisatie moet voor haar rechtstreekse leden voor elke betaalde bijdrage van elk lid uit de steekproef het rekeninguittreksel voorleggen. Hetzelfde geldt voor de aangesloten beroepsorganisatie die onrechtstreekse leden levert aan de beroepsorganisatie.

Als de organisatie een systeem gebruikt waarbij de bankinstelling de rekeninguittreksels in de vorm van elektronische bestanden bezorgt die rechtstreeks in de boekhouding van de organisatie geïntegreerd worden (CODA, Isabel, ...), volstaat de informatie uit het boekhoudsysteem van de organisatie.

5.3. Betalingen via Bancontact, Visa of gelijkaardige betaalsystemen

De organisatie moet voor elke betaalde bijdrage uit de steekproefselectie het rekeninguittreksel voorleggen, vergezeld van de informatie van het kasbeheerssysteem of het ledenbeheerssysteem dat gelinkt is aan dat rekeninguittreksel en dat volgende elementen bevat:

- de naam en voornaam van het lid (en in voorkomend geval zijn ondernemingsnummer);
- het jaar waarvoor het lidgeld betaald werd;
- het betaalde bedrag;
- de datum van betaling.

Indien deze bewijsstukken niet kunnen voorgelegd worden, moet een document zoals beschreven onder de rubriek 5.4. Contante betalingen voorgelegd worden.

De organisatie die dat wil, kan voor de start van de erkenningsperiode aan de FOD Economie vragen of de bewijsstukken die zij in het kader van de latere controle zal bezorgen, de link tussen het rekeninguittreksel en het kasbeheerssysteem of ledenbeheerssysteem voldoende bewijst. Op die manier verzekert de organisatie zich ervan dat de FOD Economie die bewijsstukken nadien ook zal aanvaarden. Een beroepsorganisatie kan die voorafgaande goedkeuring ook vragen voor haar aangesloten organisaties. De goedkeuring van de FOD Economie geldt enkel wanneer de organisatie tijdens de controle exact dezelfde documenten en informatie bezorgt.

5.4. Contante betalingen

De organisatie moet voor elke betaalde bijdrage uit de steekproefselectie een document voorleggen dat volgende informatie bevat:

- de naam en voornaam van het lid (en in voorkomend geval zijn ondernemingsnummer);
- het jaar waarvoor het lidgeld betaald werd;
- het betaalde bedrag en de datum van betaling met de vermelding "... verklaart op dd/mm/jjjj een lidmaatschapsbijdrage van euro te hebben betaald";
- de handtekening van het lid.

Dat document wordt opgesteld op het moment van de betaling van het lidgeld en blijft als bewijs in het bezit van de organisatie.⁸

⁸ Dit document is dus ook vereist voor leden die betaalden via Bancontact, Visa of gelijkaardige middelen wanneer de organisatie de informatie bedoeld in 5.3. niet kan voorleggen.

Als de organisatie werkt met lidkaarten, kan een kopie van de lidkaart volstaan als bewijs als de kaart de hierboven vermelde informatie bevat.

6. Samenwerking tussen een interprofessionele en een beroepsorganisatie

Wanneer een beroepsorganisatie (een deel van) haar leden ter beschikking stelt van een interprofessionele organisatie, moet die samenwerking duidelijk aangetoond worden (artikel 3, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 12 november 2015).

6.1.1. Samenwerkingsrelatie

De samenwerking moet vastgelegd worden in een schriftelijke overeenkomst, gedateerd en ondertekend door beide organisaties. Als de samenwerking in het verleden gebeurde op basis van een mondeling akkoord, moet dat akkoord alsnog geformaliseerd worden in een schriftelijke overeenkomst als de interprofessionele organisatie een beroep wil doen op de leden van een aangesloten beroepsorganisatie. Die verplichting blijkt duidelijk uit artikel 4, § 2, 2°, d), van het koninklijk besluit van 12 november 2015. De overeenkomst kan een typeovereenkomst zijn die aangepast wordt in functie van de aard, activiteit, werking, ... van elke aangesloten beroepsorganisatie.

6.1.2. Informatie voor de leden

De leden van de aangesloten beroepsorganisatie moeten individueel geïnformeerd worden over de redenen van de samenwerking met de interprofessionele organisatie. De informatie moet duidelijk uitleggen wat het voordeel voor het onrechtstreekse lid is van de aansluiting van zijn beroepsorganisatie bij de interprofessionele organisatie.

Een vermelding op de website van de aangesloten beroepsorganisatie of van de interprofessionele organisatie alleen volstaat niet. De onrechtstreekse leden moeten op een actieve manier op de hoogte gebracht worden (bijvoorbeeld door een artikel in het ledenmagazine, door een nieuwsbrief, door een publicatie, met een mail, ...). Het bewijs dat elk onrechtstreeks lid individueel geïnformeerd werd, is nodig.

Een interprofessionele organisatie zal uiteraard alleen maar kunnen voldoen aan die verplichting om de onrechtstreekse leden te informeren over de samenwerking tussen de beroepsorganisatie en de interprofessionele organisatie als die samenwerking voldoende sterk is. Het bestaan van een echte samenwerking is een voorwaarde die duidelijk opgenomen is in de wet en het uitvoeringsbesluit. Beide partijen moeten die effectieve samenwerking bewijzen.

6.1.3. Financiële of andere bijdrage

De beroepsorganisatie moet een financiële of andere bijdrage leveren aan de interprofessionele organisatie waarbij ze aansluit als vergoeding voor de diensten die de interprofessionele organisatie aan de leden van de aangesloten beroepsorganisatie biedt.

Als het om een financiële bijdrage gaat, zegt de wetgeving niet hoe groot die bijdrage moet zijn. Dat is logisch omdat het bedrag van de bijdrage afhangt van de graad van samenwerking, het aantal leden en de organisatiestructuur van de aangesloten beroepsorganisatie, de duur van de overeenkomst, het aantal provincies waarin de beroepsorganisatie actief is, ...

Als er beslist wordt om geen financiële bijdrage te vragen, moet aangetoond worden op welke manier de beroepsorganisatie de interprofessionele organisatie vergoedt voor haar diensten. Het kan bijvoorbeeld gaan om hulp bij de organisatie van een evenement, het ter beschikking stellen van lokalen of

personeel, materiële hulp zoals drukwerk, het verzorgen van recepties, het leveren van geschenken voor prijskampen, lezingen, ...

Het is evident dat de financiële of andere materiële bijdrage voldoende groot moet zijn in functie van de voordelen die de aansluiting met zich meebrengt. Het bedrag en/of de aard van de bijdrage hangt af van de specifieke situatie en relatie tussen de beide organisaties. Daarom is het niet mogelijk om vaste regels en bedragen te bepalen. De FOD Economie zal dit dus geval per geval beoordelen en zijn advies bezorgen aan de minister van Middenstand.

6.1.4. Vertegenwoordiging in de organen

De aangesloten beroepsorganisatie moet vertegenwoordigd zijn in de organen van de interprofessionele organisatie waarbij ze aangesloten is. Het hoeft niet om een vertegenwoordiging in het bestuursorgaan te gaan. Het kan ook gaan om een vertegenwoordiging in bijvoorbeeld adviesorganen, sectorcommissies, ... Als bewijs daarvan moet de samenstelling bezorgd worden van die organen van de interprofessionele organisatie waarbij ze aangesloten is met aanduiding van de personen die behoren tot de aangesloten beroepsorganisatie.

6.1.5. Een lijst met onrechtstreekse leden opladen

Als de beroepsorganisatie al haar leden als onrechtstreekse leden ter beschikking wil stellen van een interprofessionele organisatie, moet die beroepsorganisatie dat duidelijk aangeven bij de aanvraag op de website van de FOD Economie (zie punt 4.1.4.) door het vakje "aangesloten bij een interprofessionele organisatie" aan te klikken en het ondernemingsnummer van de interprofessionele organisatie in te vullen. De beroepsorganisatie moet haar ledenlijst dan slechts één keer opladen. Die lijst wordt automatisch gebruikt zowel voor de aanvragende organisatie als voor de interprofessionele organisatie die de beroepsorganisatie selecteert.

Opgelet: als de beroepsorganisatie haar leden wil verdelen over meerdere interprofessionele organisaties, moet zij afzonderlijke ledenlijsten opmaken en die apart opladen voor elk van de interprofessionele organisaties die zij selecteert. Een lid mag slechts aan één andere interprofessionele organisatie ter beschikking gesteld worden als onrechtstreeks lid.

7. Procedure en tijdslijn

De beroepsorganisatie moet het aanvraagformulier, haar lijst van rechtstreekse leden en eventueel de lijst van onrechtstreekse leden van (een deel van) haar aangesloten beroepsorganisaties indienen van 1 januari 2022 tot en met 1 maart 2022. Een aanvraag indienen kan alleen in die periode. De FOD Economie houdt geen rekening met ledenlijsten ingediend na 1 maart. Vanaf 2 maart blokkeert de FOD Economie de mogelijkheid om ledenlijsten in te dienen.

Als de Minister oordeelt dat de organisatie niet aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of dat het opgegeven ledenaantal niet overeenstemt met zijn bevindingen, deelt hij de organisatie zijn bezwaren mee vóór 15 juni 2022.

De organisatie heeft dan 45 dagen tijd om een antwoord te geven, ofwel met een aangetekende brief, ofwel via mail ofwel tegen afgiftebewijs bij de dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving bij de FOD Economie.

De Minister neemt dan uiterlijk op 15 september 2022 een beslissing.

8. Wetgeving

1. wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's (BS10/06/2014)
2. koninklijk besluit van 12 november 2015 tot uitvoering van de wet van 24 april 2014 betreffende de organisatie van de vertegenwoordiging van de zelfstandigen en de kmo's (BS 4/12/2015)

9. Contact:

Marita Windmolders, Attaché

mail: kmopme-org@economie.fgov.be

tel. 02/277 81 21

fax 02/277 98 86

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Algemeen Directie K.M.O.-beleid

Dienst Intellectuele Beroepen en Wetgeving

North Gate, 4e verdieping

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel